

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Földtulajdonosi Közösség felperesnekA Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ alperes ellen vadászterület határának megállapítása tárgyában hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében - amely perbe az alperes pernyertességének előmozdításának érdekében a Vadászterület Földtulajdonosi Közössége beavatkozott - a Fejér Megyei Bíróság 2008. november 14. napján kelt 21.K.21.655/2008/7. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 8. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fejér Megyei Bíróság 21.K.21.655/2008/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú hatóság a 2007. február 21. napján kelt 16.4/171-3/2007. számú határozatával a felperes vadászterület határának megállapítására irányuló kérelmét elutasította, és azzal egyidejűleg a K., S., K. települések közigazgatási területét érintően a vadászterület határát hivatalból - 2007. március 1-től a vadászterületre vonatkozó üzemterv érvényességének lejártáig - megállapította.

A felperes fellebbezett a határozat ellen, amelynek elbírálása során a másodfokú hatóság a 2007. május 2. napján kelt 04.3/605/2007. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetet nyújtott be a határozat ellen, a Fejér Megyei Bíróság a 21.K.21.532/2007/16. számú ítéletével - a keresetnek helyt adva - az alperes határozatát hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárásra kötelezte.

A megyei bíróság döntését arra alapította, hogy a Tájvédelmi Körzet létesítéséről szóló 26/1977. /VIII. 1. KTM rendelet /a továbbiakban: KTM rendelet/ melléklete részletezi a Tájvédelmi Körzet ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számait, ezen belül K-t érintően az x és y helyrajzi számokat.

Megállapítható volt, hogy a Tájvédelmi Körzet létrehozásáról szóló, illetőleg védettségét kimondó KTM rendelet védőövezetet nem jelölt ki.

Az új eljárásra vonatkozó iránymutatást a megyei bíróság akként adta meg, hogy az alperesnek a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény /a továbbiakban: Vtv./ 19. §-ában foglalt szempontok alkalmazásával eljárva kell a vadászterületet kijelölni, megnevezve és megindokolva azokat a szempontokat és a szempontok alapját képező tényeket, amelyeket döntése meghozatalában mérlegelt.

Az új eljárásban a másodfokú hatóság a 043/611-1/2008. számú, 2008. április 17-én kelt határozatával az elsőfokú határozatot az indokolás részbeni megváltoztatásával helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát, és a vadászterület határának az eredeti kérelmében foglaltak szerinti megállapítását kérte.

Előadta, hogy az átfedett területrészen a kálozi földtulajdonosok igazolhatóan többségi tulajdonnal rendelkeznek, a kérelmükben szereplő terület nem természetvédelmi terület, ennek ellenére a természetvédelmi hatóság a teljes, átfedett területet a Vadászterület Földtulajdonosi Közösség Vadászterületéhez csatolta.

Hivatkozott arra a felperes, hogy az alperes által is elismerten a 45/2006. /XII. 8./ KvVM rendeletben a K. községet érintő helyrajzi számok listája meg sem jelent, és a hibát azóta sem korrigálták. A minisztériumnak a térképi állomány segítségével készített helyrajzi számos listája pedig nem minősül jogszabálynak, amely a hatóság döntésének alapját képezhetné.

A megyei bíróság a felperes keresetét alaposnak értékelte, és az alperes 04.3/611-1/2008. számú határozatát - az elsőfokú határozat egy részére kiterjedően is - hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte.

Kimondta, hogy az elsőfokú határozatra kiterjedő hatályon kívül helyezés a vadászterület kérelem szerinti elutasítását, és hivatalból történő megállapítását érinti, a földtulajdonosi közösség képviselőjének nyilvántartásba vételét nem.

Ítéletének indokolásában kifejtette a megyei bíróság, hogy a felperes keresetlevelét - ugyanúgy, mint az előző eljárásban - két indokkal nyújtotta be. Az egyik, hogy az átfedett területrészen a k-i földtulajdonosok igazolhatóan többségi tulajdonnal

rendelkeznek, a másik, hogy a kérdéses terület nem természetvédelmi terület.

Leszögezte, hogy az alperesi hatóságok a megtámadott határozatokat mérlegelési jogkörben hozták meg.

A megyei bíróság álláspontja szerint a Vtv. 19. § /2/ bekezdésében foglalt szempontok egyenértékűek. Azok közül sem pl. a tulajdoni viszonyokat, sem pl. a természetvédelmi területet - mint kialakítási szempontot - nem részesíti önmagában előnyben a jogszabály. Valamennyi szempontot értékelni kell, és súlyukat a döntésnél össze kell vetni; amennyiben pedig valamelyik szempont különös súllyal esik latba a többi mellett, azt a döntés indokolásában a kiemelés aláátamasztó tényekkel kell külön értékelni.

Az alperes határozatában konkrétan nem jelölte meg, hogy a határvonal kijelölésénél ténylegesen a Vtv. 19. § /2/ bekezdés mely pontja alapján döntött a felperes kérelmétől eltérően, szóban úgy nyilatkozott, hogy döntő jelentősége a Vtv. 19. § /2/ bekezdés j/ pontjának volt.

Megállapította a megyei bíróság, hogy a Vtv. 19. § /2/ bekezdésében felsorolt szempontok közül az alperes az átfedéssel érintett földrészletet csak a Natura 2000 terület minőségében értékelte. A többi felsorolt szempontra nem tért ki, a felperes fellebbezésében foglalt tulajdoni viszonyokat - mint szintén megjelölt törvényi szempontot - jogszabálysértő módon egyáltalán nem mérlegelte.

A rendelkezésre álló iratokból ugyanakkor megállapítható volt, hogy az átfedéssel érintett terület mintegy 700 hektár nagyságú. A földtulajdonosi gyűlésen a szavazati jogok 70 %-a a felperesi kezdeményezést támogatta, míg 30 %-a a szomszédos vadászterület kezdeményezését.

A megyei bíróság megítélése szerint az alperes a tényállást nem tárta fel kellően, a bizonyítékokat nem okszerűen értékelte. Ellentmondásos a határozat abban a vonatkozásban, hogy önálló vadászterületet kívánt-e a természetvédelmi területre hivatkozással kialakítani (j/ pont), vagy arra tekintettel azokat egy vadásztársaság területéhez kívánta csatolni (k/ pont).

Nem derül ki, hogy a hivatkozás alapját képező természetvédelmi terület mekkora, és a becsatolt iratok között elfekvő - a Vadászterület Földtulajdonosi Közösség vadászterület határát kijelölő 16.4/121-3/2007. számú határozatban foglaltak szerint a Tájvédelmi Körzet nem képez önálló vadászterületet, több vadásztársaság között került felosztásra.

Az eljárási szabályok megsértése kapcsán elsődlegesen kiemelte a megyei bíróság, hogy a korábbi perben tisztázódott, miszerint az átfedéssel érintett terület nem védőövezet, így nem volt szükség a felperes kérelmének elbírálásához természetvédelmi szakhatóság

állásfoglalásának beszerzésére; ugyanakkor a jelen perben felülvizsgálni kért határozat továbbra is arra hivatkozik, hogy a természetvédelmi szakhatóság - a fentiekből következően egyébként alaptalanul - nem járult hozzá a felperesi kérelem szerinti határ kijelöléséhez.

Kitért arra is a megyei bíróság, hogy az elsőfokú határozat meghozatalakor, 2007. február 21-én már nem volt hatályban a Vtv. 19. § /1/ bekezdésének az a rendelkezése - azt a 2006. évi CIX. törvény 34. §-a 2007. január 1-től hatályon kívül helyezte -, miszerint a természetvédelmi hatóság hozzájárulását be kell szerezni a vadászterület kijelöléséhez.

A szakhatóság véleményének beszerzését a vadászterület határának kijelölésénél a Vtv., de a Natura 2000-es rendelet sem írja elő.

Aggályosnak tartotta a megyei bíróság az alperesnek a Natura 2000-es területtel kapcsolatos állásfoglalását.

A másodfokú hatóság a Natura 2000-es rendelet 5. számú melléklete alapján Natura 2000-es területként kezeli a különleges madárvédelmi területet.

A megyei bíróság ezzel a megítéléssel egyet is értett, azonban ahhoz, hogy a felperes által kért földrészletre is joghatályosan ki lehessen mondani, hogy az különleges madárvédelmi területként Natura 2000-es terület, szükséges a konkrét helyrajzi számú lehatárolás is.

Sem a korábbi perben, sem a jelen perben a védőövezet nem került konkrét helyrajzi számozással lehatárolásra - így a jelen perrel érintett különleges madárvédelmi terület sem -, jóllehet mindkét terület az S. völgye.

Kifejtette a megyei bíróság, hogy az, hogy a Natura 2000-es rendelet hatálya alá tartozó területek közül ténylegesen mely földrészletekre vonatkoznak a Natura 2000-es szabályok, azt a Natura 2000-es területek lehatárolása biztosítja; ennek szabályait tartalmazza a rendelet 5. §-a, melynek /2/ bekezdése kimondja, hogy az 5. számú mellékletben felsorolt területekkel érintett földrészletek helyrajzi száma jegyzékét a Környezetvédelmi és Vízügyi Miniszter rendeletben állapítja meg. A miniszteri rendelet a perrel érintett területre nem tartalmaz helyrajzi számú felsorolást.

Megállapította a megyei bíróság, hogy az alperes által beszerzett térkép nem helyettesíti azt a helyrajzi számos lehatárolást, amely ténylegesen a vadászati hatóság eljárásának alapja lehet a vadászterület-határ hivatalból történő megállapítása során, amikor is határozatát kifejezetten a 19. § /2/ bekezdés j/ (esetleg k/) pontjára alapítja.

Mindezek alapján a megyei bíróság az alperes határozatát több tekintetben is jogszabálysértőnek találta.

Megítélése szerint az alperes új eljárása nem vezetett eredményre, mert sem a megyei bíróság további iránymutatását, sem a Ket. 104. §-ában foglaltakat nem tartotta szem előtt.

Így a megyei bíróság ismételten az új eljárásra kötelezést tartotta indokoltnak.

Hangsúlyozta, hogy a mérlegelési jogkörben eljáró hatóságok valamennyi irányadó szempont együttes szakmai mérlegelésével dönthetnek úgy - az érintett földrészlet Natura 2000-es jogi jellegének bejegyzése nélkül is -, hogy a vadászterület határát hivatalból jelölik ki, de határozatuk meghozatalánál a jogszabályi előírásokat be kell tartani.

Az elsőfokú hatóságnak az új eljárásban a bíróság által kifejtetteket kell szem előtt tartania, amikor a felperes kérelmét a Vtv. 19. §-a alapján elbírálja.

Az eljárással párhuzamosan - akár a hatóság, akár a felperes kezdeményezésére - a feltételek fennállása esetén nem kizárt a Ket. 118. § alkalmazása sem.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését, és a felperes keresetének elutasítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet iránymutatása sérti a Vtv. 20. § /4/ bekezdését, valamint a Vtv. végrehajtásáról szóló 79/2004. /V. 4./ FVM rendelet /a továbbiakban: Vhr./ 11. § /5/ bekezdés b/ pontját.

Kifejtette, hogy a jelen ügyben a két érvényes földtulajdonosi gyűlés határozatai alapján területi átfedés keletkezett, a felek egyezsége nem kötöttek, tehát az ide vonatkozó jogszabályi előírások alapján megállapítható, hogy a vadászati hatóságnak a vadászterület határát hivatalból kell megállapítania. Ez esetben a felperesi kérelmet mindenképpen el kell utasítani, és az eljárás során a vadászati hatóság a kérelemhez nincs kötve.

Álláspontja szerint az alperes határozata tartalmaz a vadászterület határának megállapításánál figyelembe vett mérlegelési szempontokat.

Az átfedéssel érintett terület teljes egésze, az S. völgye különleges madárvédelmi terület részét képezi.

Az érintett területen szaporodás és vonulási időszakban tömegesen megjelenő vízi vadak életfeltételei és nyugalma biztosítása érdekében szükséges a terület egységes kezelése; emiatt az átfedett terület egésze a szomszédos Vadászterület Földtulajdonosi Közösség vadászterülete részeként került kialakításra, amely vadászterület döntő részét a Tájvédelmi Körzet és S. völgye különleges madárvédelmi területe képezi.

Hivatkozott arra az alperes, hogy az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. /X. 8./ Kormányrendelet /a továbbiakban: Kormányrendelet/ 5. számú

melléklete tartalmazza a különleges madárvédelmi területeket, melyek között feltüntetésre került az S. völgye HUDI 1005 azonosító számmal.

A jogszabály mellékletét képező térképen 26. sorszámmal szerepel a madárvédelmi terület. Az átfedéssel érintett terület északi része pirossal jelzett védett terület, míg a többi részek teljes egészében Natura 2000 területnek minősülő, különleges madárvédelmi terület.

Ezek alapján a megyei bíróság ítélete sérti a Kormányrendelet 2. § e/ pontját, 3. § a/ pontját, valamint 5. számú mellékletét.

Jogszabálysértőnek tartotta az alperes a megyei bíróság ítéletének a természetvédelmi szakhatósággal kapcsolatos álláspontját is.

Hangsúlyozta, hogy a felperesi kérelem nem azért került elutasításra, mert a természetvédelmi szakhatóság a kérelem szerinti vadászterület kialakításához nem járult hozzá, hanem azért, mert a két kérelem között területi átfedés keletkezett, a felek nem egyeztek meg; ezért a vadászati hatóságnak mindkét kérelmet el kellett utasítania, és a vadászterületek határát külön határozatokban, hivatalból megállapítani.

A természetvédelmi szakhatóság eljárását a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi hatósági és igazgatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 347/2006. /XII. 23./ Kormányrendelet szabályozza.

Ezen Kormányrendelet 30. § /1/ bekezdés e/ pontja szerint a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség természetvédelmi szakhatósággént működik közre a Vtv. 19. § /1/ bekezdésében és 27. § /1/ bekezdésében foglalt eljárásokban.

Megállapítható tehát, hogy a Vtv. 19. § /1/ bekezdésében szakhatósági állásfoglalásra vonatkozó része hatályon kívül helyezését követően is rendezett a szakhatósági állásfoglalás kérdése.

Az alperesi álláspont szerint a megyei bíróság ítélete a Ket. 44. § /1/ bekezdésébe, valamint 45. § /2/ bekezdésébe is ütköző.

Megjegyezte, hogy a felperes kizárólag a saját vadászterületének határát megállapító határozatot támadta meg a bíróság előtt.

Az átfedéssel érintett Vadászterület Földtulajdonosi Közösség vadászterületének határát az elsőfokú vadászati hatóság 16.4/121-3/2007. számú jogerős határozatával állapította meg, és a vadászterületet 07-403910 kódszámmal vette nyilvántartásba. Ezen határozat jogereje a vadászati hatóság megismételt eljárásában kizárja a felperesi vadászterület határának megváltoztatását.

Az alperesi beavatkozó észrevételében a felülvizsgálati kérelemben írtakat támogatta, tévesnek tartotta a jogerős ítélet megállapítását atekintetben is, hogy a térkép alapján az adott ingatlanok hovatartozása a védelem szempontjából nem ítéelhető meg.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Vtv. 19. §-a rendelkezik arról, hogy a vadászterület határának megállapítása során a vadászati hatóságnak mely szempontokra, körülményekre kell tekintettel lennie.

A Vtv. 20. § /4/ bekezdése értelmében, amennyiben a vadászterület határának megállapítására, megváltoztatására irányuló kérelem nem felel meg az e törvényben foglalt feltételeknek, illetőleg, ha az érintettek a vadászati hatóság által közölt időpontig az e törvényben foglaltaknak megfelelő tartalmú egyezséget nem kötnek, a vadászati hatóság a vadászterület határát a vadászati jog kényszerhasznosítására vonatkozó szabályok szerint, hivatalból állapítja meg.

A perben rendelkezésre állt adatokból egyértelműen megállapítható volt, hogy az érintett földtulajdonosi közösségek - a felperes és az alperesi beavatkozó - között egyezség nem jött létre, a vadászterület hivatalbóli kijelölése vált szükségessé. Ezen eljárás során a vadászati hatóság a Vtv-ben és a Vhr-ben előírt szabályok betartásával jár el.

Egyetértett a Legfelsőbb Bíróság a megyei bíróság azon jogi álláspontjával, hogy a vadászati hatóság a vadászterület határának hivatalbóli kijelölése iránt folytatott eljárás során a tényállást nem tárta fel teljes körűen, nem tisztázta a döntéshozatalhoz szükséges mértékben a jogszabályok által megkívánt tényeket és körülményeket; a felülvizsgált határozat indokolásából azok értékelése, súlyozása és mérlegelése nem követhető nyomon, és így a döntés jogszerűsége sem állapítható meg.

Hangsúlyozza a Legfelsőbb Bíróság, hogy a megyei bíróság a korábbi alperesi határozatot hatályon kívül helyező döntésében iránymutatást adott a megismételt eljárásra vonatkozóan; az alperesi hatóság azonban a Ket. 111. § /3/ bekezdésének sérelmével ezen iránymutatást nem tartotta be, eljárását nem aszerint, és nem a jogszabályoknak megfelelő előírások alapján folytatta le.

A vadászterület határának hivatalbóli kijelölése érdemben lehet helyes és megalapozott döntés, azonban ahhoz, hogy ezt a bíróság a közigazgatási per során megállapíthassa, a döntés indokainak a felülvizsgált határozat indokolásából részletesen ki kell tűnnie; enélkül a közigazgatási perben a bíróság nem láthatja el a törvényességi ellenőrzés feladatát, és nem hozhat megalapozott döntést arról, hogy a felülvizsgált határozat jogszerű-e, vagy sem.

Minderre tekintettel a megyei bíróság megalapozottan rendelkezett akként, hogy az elsőfokú hatóság - a jogerős ítéletben megadott szempontok szerint, a jogszabályi előírások maradéktalan betartásával - megismételt eljárás keretében döntsön a felperesi kérelem tárgyában, illetve a vadászterület határának kijelöléséről.

Minderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperesnek a felülvizsgálati eljárásban igazolt perköltsége nem merült fel, ezért arról a Legfelsőbb Bíróságnak rendelkeznie nem kellett.

Az alperes személyes illetékmentességére tekintettel a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. /VI. 26./ IM rendelet 13. § /1/ bekezdése és 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2009. október 7.

Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó bíró, Dr. Patyi András sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő